

Karácsony, ünnepi mise

Iz 52,7-10

„Aki a jó hírt hozza...”

Milyen szép a hegyeken annak a lába, aki jó hírt hoz; aki békét hirdet, örömhírt hoz, és kikiáltja a szabadulást. Aki azt mondja Sionnak: »Királlyá lett a te Istened.« Figyelj csak! Órszemeid felemelik a hangjukat, és mind ujjonganak, mert szemtől szemben látják, hogy visszatér az Úr a Sionra. Ujjongva énekeljetez mindnyájan, Jeruzsálem romjai, mert az Úr megvigasztalja népét, és megváltja Jeruzsálemet. Az Úr felfedte szent karját minden nemzet szeme láttára. És meglátja a föld minden határa, hogy szabadulást szerez Istenünk.

A szöveg a Deutero-Izajás könyvéből származik, és a Sion-dalok közé tartozik, a Sion vigasztó (49,1-54,17) dalok érdekes példája. Sion egyébként Jeruzsálem egy része, az ősi Dávid városnegyedet jelentette eredetileg (1Krán 11,5). A történeti könyvekben nem olyan gyakran szerepel ez a név, annál többet a prófétai könyvekben, kicsit megváltoztatott értelemben. A 150 prófétai hely legtöbbször ez alatt már nem a Dávid-várost, hanem a templomhegyet érti. A fogság utáni szövegekben viszont már egyet jelent Jeruzsálemmel, annak a vallásos szinonimája. Azzal a Jeruzsálemmel, amelyről nem feledkeznek meg az Úr az idők végén sem, mert az üdvösség városa (Iz 49,14 köv.). Jeruzsálem vallási jelentőségét az Isten-királyság eszméje növelte, és ez ebben a szövegben is megtalálható. „Királlyá tett a te Istened!” (7c). Ez a prófétai kijelentés azonban abban a városban, amelyet az éppen uralkodó zsidó királyok fővárosuknak tekintenek, nem nélkülöz némi politikai polémiát és kritikát a politikai királyság intézményével kapcsolatban. Az Úr visszatérése Sionra (8. v.) minden pátosza ellenére arra enged következtetni, hogy innen Jahvét száműzték, és most visszatér. Ezt a fogalmat és érzést csak a babiloni fogságból visszatérő templomot újra építő zsidók éltek át a legmélyebben, amikor nemcsak a várost, hanem annak vallási jelentőséget adó szentélyét is újjá építették. Ez számukra azt jelentette, hogy a vallási központjukat, a nemzet identitását jelentő központi épületet építették újra azért, hogy érezzék, az Isten közöttük lakozik. Olyan ez, mint egy új kivonulás, Egyiptomból a pusztába, amely egyrészt nyomorúság, másrészt a szabadság és az Istennel találkozás helye volt. A babiloni fogság után, amikor megszűnt a vallási elnyomás, és

megtapasztalhatták a vallási szabadságot, és újra élhettek saját ősi városukban, érthető ez az ujjongó érzés. Nem véletlen, hogy nemcsak ebben a prófétai szövegekben állítanak emléket a vallási öröküknek, hanem számos zsoltár is megfogalmazta ezt az örömet. Elsősorban a 47, 93, 96–99 zsoltárokra gondolunk, amelyeket nem szövegkölcsonzésnek kell tekinteni, hanem ugyanakkor az emelkedett érzésnek az alternatív megfogalmazásának. *„Felvonul Isten harsona-szónál, kürtzengés közt az Úr. / Énekeljete Istennek, énekeljete; énekeljete királyunknak, énekeljete! / Mert az egész föld királya az Isten: énekeljete bölcsességgel.”* (Zsolt 47,6–8). *„Uralkodik az Úr, méltóságba öltözött; felöltözött az Úr: hatalmat övezett magára; megerősítete a földet is, hogy meg ne induljon.”* (Zsolt 93,1).

Az Újszövetségben a Sion-hegy érthetően ritkábban szerepel, legtöbbször ószövetségi idézetek kapcsán. A legjelentősebb a Jel 14,1 ahol a szimbolikus szám a 144 ezer fehér ruhás keresztény tanúságtevő a Sion-hegyen gyülekezik. Ennek ellenére az Újszövetségben a Sion elveszti primér vallási jelentését és topográfiai fogalommá válik. Josephus Flavius meg volt győződve arról, hogy Dávid erődje Jeruzsálem nyugati dombján volt megtalálható (A zsidók története 5.4.1). Ez azért is fontos lett mert a délkeleti domb Kr. u. 70-től pusztasággá változik, a nyugati dombon viszont Heródes épít palotát magának. A keresztények részben megtartva ezt a hagyományt a dél-nyugati dombot nevezték Sionnak, ahol az őskeresztény egyház központja, az ún. cenakulum lehetett. Ezzel beteljesedni látták az Iz 2,3-at, amely azt mondja, Sionról jön a törvény. Ezért építették ide 350 környékén a Sancta Sion-templomot. A XIX. századi ásátások mégis azt bizonyították, hogy a keresztény Sion és a Dávid-féle város nem volt azonos.

A Sion-teológia azonban Jeruzsálem vallási jelentőségét mélyítette el, a modern korra is megmaradt. E helyen mindenki találkozni akar az Istennel.